กสศ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

www.eef.or.th EEF Thailand

ALL FOR EDUCATION EDUCATION FOR ALL
ปลุกพลังประชาชนเพื่อเด็กไทยทุกคน

กสศ

การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
Area-based Education

นายพัฒนะพงษ์ สุขมะดัน
ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)



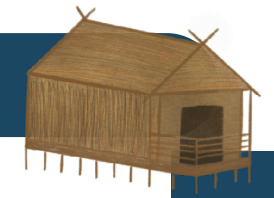
กสศ. จัดตั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 วรรคท้าย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้จัดตั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพครู โดยมีการบริหารงานที่เป็นอิสระและมีรัฐเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน

กสศ



อยู่ในระบบ



นอกระบบ

3
ได้ใช้ศักยภาพด้านการศึกษาอย่างเต็มที่และนำไปสู่การมีงานทำ

ปัญหา
ทักษะที่ได้ไม่ตอบโจทย์การใช้งาน

เป้าหมาย
เพื่อการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ทักษะการทำงาน

1 แสนคน



อุดมศึกษา 18-24 ปี

1 แสนคน



ม.ปลาย 15-17 ปี



6 แสนคน



3 แสนคน

ปัญหา
ขาดทักษะ

เป้าหมาย
ฝึกทักษะอาชีพเพื่อปฏิบัติงาน

4
การศึกษาและการฝึกอบรมนอกระบบเพื่อตอบเป้าหมาย
- การมีงานทำ
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต

4 กลุ่มเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ (quadrants) ที่สะท้อนปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทย

1
มีความเสมอภาคด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

ปัญหา
คุณภาพการศึกษา

เป้าหมาย
ผลลัพธ์การเรียนรู้สูงขึ้น (Learning Outcome)



1.1 ล้านคน

ครูและโรงเรียน

ป.1 - ม.3 6-14 ปี

อนุบาล 3-5 ปี



6 แสนคน

ปัญหา
หลุดจากระบบการศึกษา

เป้าหมาย
เพื่อโอกาสการเข้าถึงการศึกษา

2
มีความเสมอภาคด้านการเข้าถึงการเรียนรู้

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา กสศ. วิเคราะห์จากฐานข้อมูลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และฐานข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2562

7 Game changers
ที่นำไปสู่ความเสมอภาคทางการศึกษา

1



การพัฒนาครูและสถานศึกษา

การสนับสนุนด้านข้อมูล เทคโนโลยี องค์ความรู้และทรัพยากร ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาสถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้

2



ระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้ มีส่วนสำคัญต่อการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

3

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชน

ความร่วมมือทำให้**เกิดการเชื่อมโยงข้อมูล** ทรัพยากร ลดการเลือกปฏิบัติ การและตีตรา **ทำให้เกิดการศึกษาที่ครอบคลุม** อย่างแท้จริง

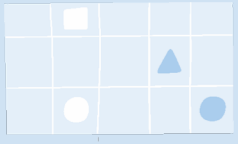
4

นวัตกรรมการเงินและการคลัง

ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้ภาคประชาสังคมและเอกชนสามารถร่วมขับเคลื่อนนวัตกรรมฯ ผ่านการระดมทุนต่างๆ



5



การจัดการศึกษาตามบริบทพื้นที่

Area-based Education

เมืองแห่งการเรียนรู้ เป็นตัวอย่างการกระจายอำนาจ ซึ่งทำให้เกิดการการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะตลอดช่วงชีวิตตามบริบทของพื้นที่

6



ระบบการคุ้มครองทางสังคมในระบบการศึกษา 5 ด้าน

ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงของสถาบันครอบครัว ความพร้อมและความปลอดภัยของสถานศึกษาและครู ความพร้อมและความปลอดภัยในการเดินทาง ความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น

7

"All means all"
"เป็นกิจของทุกคน"

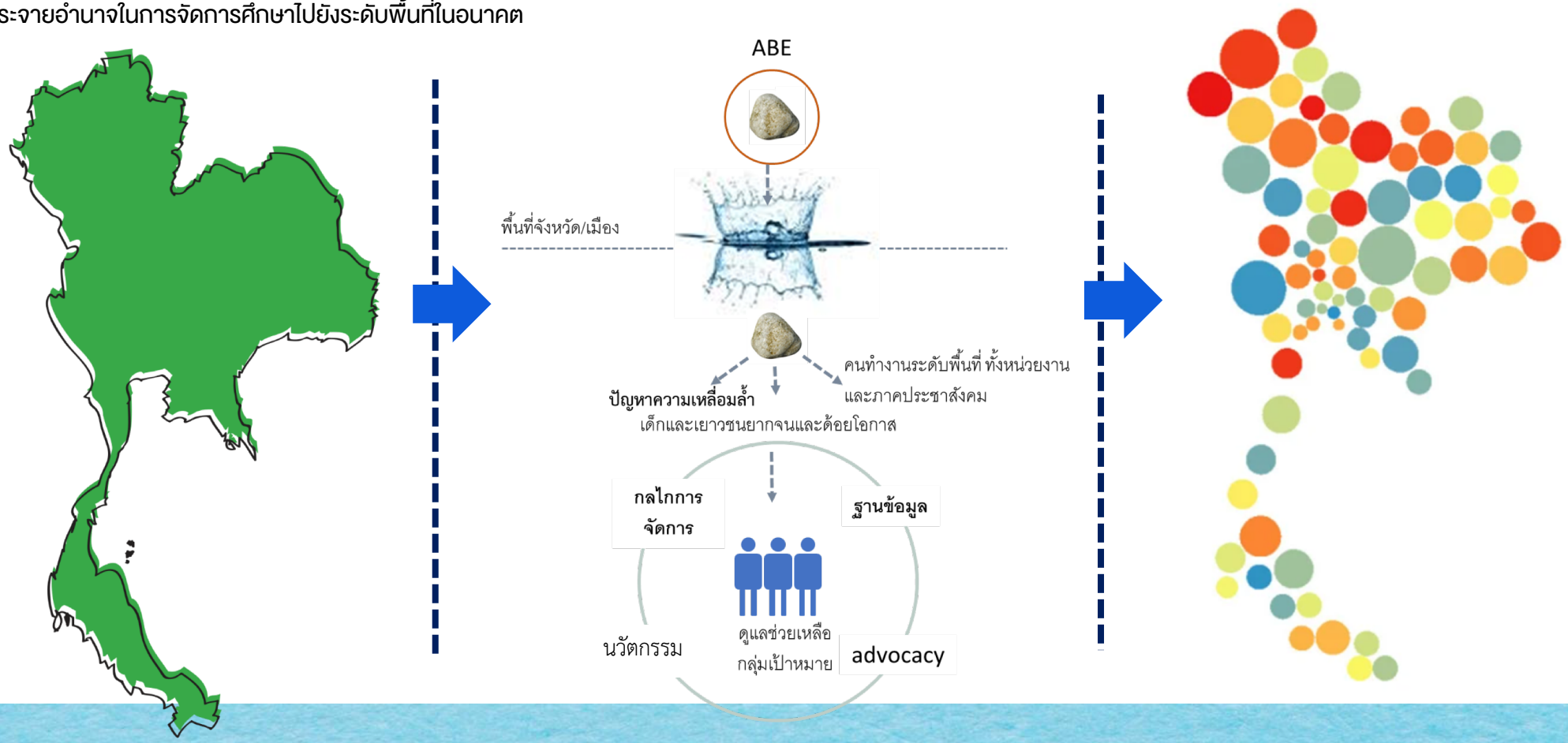
ทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกภาคการศึกษา จำเป็นต้องร่วมมือกัน เพื่อให้การศึกษาที่เสมอภาคเกิดขึ้นได้

การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (Area-based Education: ABE)

System Change | Learning Access | Learning Outcome | Alternative Education

กรอบแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เป็นการลดขนาดของการบริหารจัดการ โดยมีจุดมุ่งเน้น ในการสร้างตัวแบบในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่โดยให้ภาคส่วนต่างๆ และประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามีส่วนร่วมเป็น ***"เจ้าของปัญหา"*** และร่วม ***"บริหารจัดการศึกษา"*** ร่วมกันในรูปแบบกลไกการทำงานระดับพื้นที่ ที่จะนำไปสู่การเป็นตัวแบบเชิงนโยบายในการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาไปยังระดับพื้นที่ในอนาคต

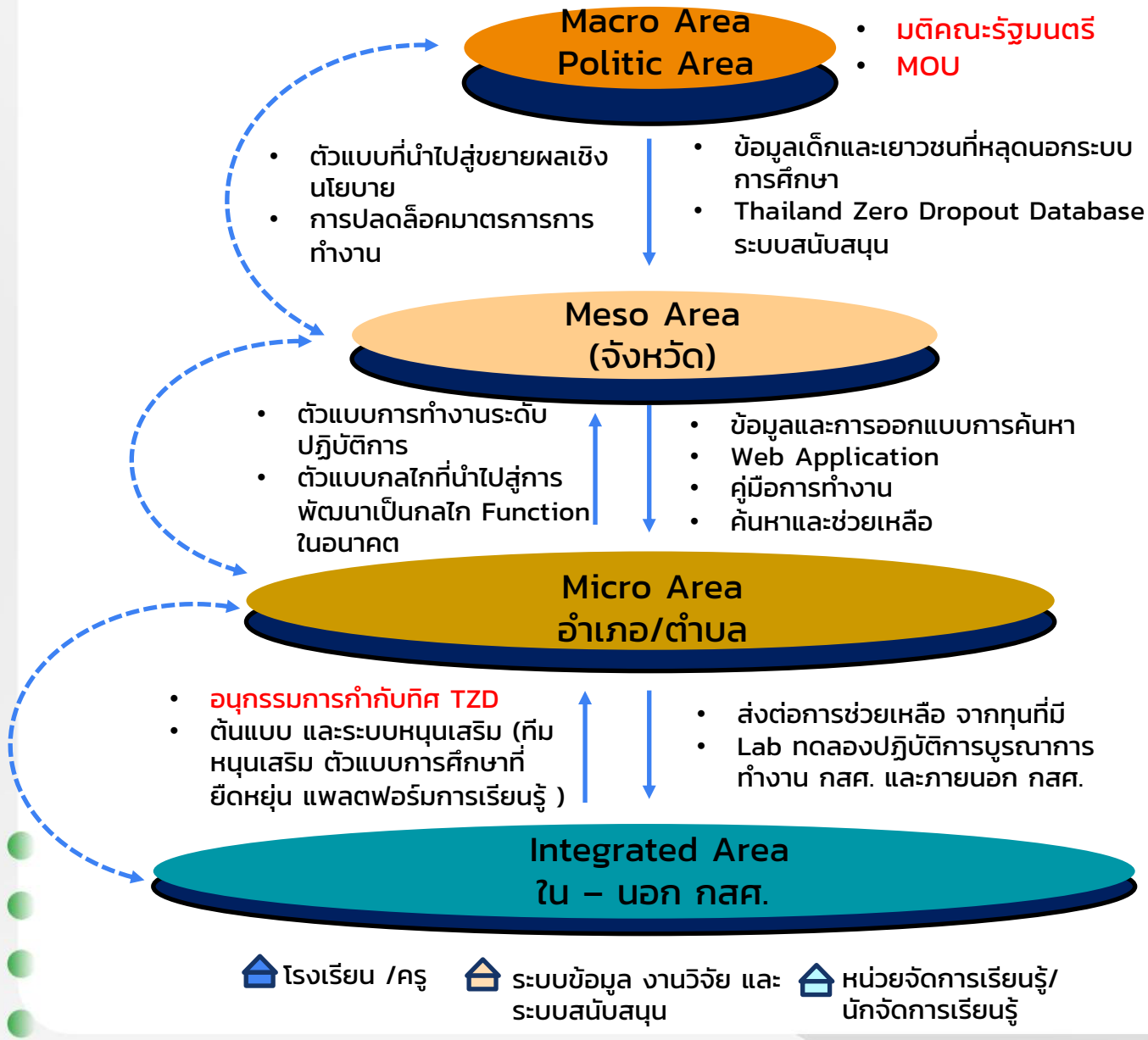


Thailand Zero Dropout

การขับเคลื่อนประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout)



Thailand Zero Dropout Motivation



มาตรการขับเคลื่อน Thailand Zero Dropout

- เปลี่ยนภูมิทัศน์ของการมองปัญหาเด็ก Dropout
- บูรณาการข้อมูล
- สนับสนุนให้ทรัพยากร และกฎหมาย/ระเบียบเพื่อเอื้อต่อการทำงาน

คณะทำงาน/กลไกจังหวัด

- การทำงานต่อเนื่องระยะยาวเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ (System change)

คณะทำงานระดับ อำเภอ ตำบล

- การทำงานต่อเนื่องระยะยาวเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ (System change)

Platform การทำงานเชิงบูรณาการ

- การทำงานเชื่อมโยงและส่งต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในเชิงระบบ
- บูรณาการทำงานกับภาคี
- ระบบหนุนเสริมการขับเคลื่อน

กระบวนการค้นหาและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

Thailand Zero Dropout



ข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา (อายุ 3-18 ปี)

Thailand Zero Dropout



สำรวจแต่ละจังหวัด

สำรวจไม่พบ
เช่น หาบ้านไม่พบ เสียชีวิต ย้ายที่อยู่
อยู่ในระบบการศึกษา
อยู่ในกระบวนการยุติธรรม
หรือไม่ได้ข้อมูล

→ **ระบุสถานะและปรับปรุงข้อมูลในระบบ Thailand Zero Dropout**





คัดกรองปัญหาและทำ Care Plan โดย CM

สำรวจพบ

ไม่พร้อม → **เตรียมความพร้อม/ฟื้นฟู**
- สุขภาพ (กาย/จิตใจ)
- เศรษฐกิจ
- สังคม/ครอบครัว

3-6 เดือน

พร้อม → **เข้าสู่ระบบการศึกษาหรือการเรียนรู้**

- **ในระบบ**
  - สายสามัญ
  - สายอาชีพ
  - 1 ปี
- **การศึกษาที่ยืดหยุ่น**
  - สกร.
  - โรงเรียนมือถือ
  - 1 โรงเรียน 3 ระบบ
  - ศูนย์การเรียนรู้
  - บ้านเรียน
  - สถานประกอบการ
  - 1 ปี
- **การฝึกอาชีพและการประกอบอาชีพ**
  โดยได้รับการรองรับคุณวุฒิโดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
  - 1 ปี





EXIT

- ระบบ Thailand Zero Dropout (TZD)
- ระบบการจัดการรายกรณี Case Management System (CMS)
- การศึกษาและการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น (Flexible Learning)